

Số: 109 /BC-BLĐTBXH

Hà Nội, ngày 60 tháng 11 năm 2010

BÁO CÁO

Kết quả Hội nghị tổng kết 5 năm thực hiện Chương trình phòng, chống mại dâm giai đoạn 2006 - 2010 và mục tiêu, phương hướng, giải pháp giai đoạn 2011 - 2015

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Trương Vĩnh Trọng - Chủ tịch Ủy ban Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm (công văn số 6060/VPCP-KGVX ngày 26 tháng 8 năm 2010 của Văn phòng Chính phủ), ngày 27 - 28 tháng 9 năm 2010, tại Thành phố Huế, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tổ chức "Hội nghị tổng kết 5 năm thực hiện Chương trình phòng, chống mại dâm giai đoạn 2006-2010 và mục tiêu, phương hướng, giải pháp giai đoạn 2011 - 2015".

Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội báo cáo Phó Thủ tướng Chính phủ kết quả Hội nghị như sau:

I. THÀNH PHẦN THAM DỰ HỘI NGHỊ

Tổng số đại biểu tham dự Hội nghị: 250 người, gồm:

- Đại biểu các Bộ, ngành, đoàn thể: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Công an, Bộ Quốc Phòng (Bộ đội Biên phòng), Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch, Bộ Công thương, Văn phòng Chính phủ, Viện Kiểm sát Nhân dân tối cao, Tòa án Nhân dân tối cao, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Trung ương Hội Cựu Chiến binh Việt Nam, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam.

- Đại biểu ban, ngành, đoàn thể của 63 tỉnh, thành phố: Công an, Lao động - Thương binh và Xã hội, Trung tâm Chữa bệnh - Giáo dục - Lao động xã hội, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Tòa án Nhân dân, Viện Kiểm sát Nhân dân, Bộ đội Biên phòng.

- Đại biểu các tổ chức Quốc tế: UNFPA, UNAIDS, UNICEF, USAID, UNODC, CDC, World Bank, DKT, FHI, UNIFEM, AAT-AFESIP.

- Đại biểu cơ quan báo chí, đài phát thanh truyền hình tại Huế.

II. NỘI DUNG HỘI NGHỊ

Hội nghị tập trung vào 2 nội dung chính: đánh giá kết quả thực hiện Chương trình phối hợp liên ngành phòng, chống mại dâm giai đoạn 2006 -

2010 và thảo luận về mục tiêu, giải pháp phòng, chống tệ nạn mại dâm giai đoạn 2011-2015. Cụ thể:

1. Đánh giá kết quả thực hiện công tác phòng, chống tệ nạn mại dâm giai đoạn 2006 - 2010:

a) Kết quả thực hiện Chương trình phối hợp liên ngành phòng, chống mại dâm giai đoạn 2006 - 2010:

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của các cấp, các ngành, đoàn thể từ Trung ương đến địa phương trong phòng, chống mại dâm đã được đẩy mạnh, nhất là lực lượng Công an, Bộ đội Biên phòng, Kiểm sát nhân dân, Toà án nhân dân, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh, Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh các cấp, các cơ quan thông tin đại chúng.

- Hệ thống văn bản pháp luật về phòng, chống mại dâm được ban hành tương đối đồng bộ tạo hành lang pháp lý và điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện công tác này.

- Công tác tuyên truyền đã được triển khai thông qua nhiều hình thức, đổi mới về nội dung, đi sâu, sát với thực tế, xác định việc phòng ngừa và ngăn chặn mại dâm phải đi từ cơ sở gia đình, cụm dân cư, làng, bản, thôn, xóm; tạo sự đồng thuận và ý thức trách nhiệm phòng, chống mại dâm trong các cấp, các ngành và người dân.

- Công tác quản lý địa bàn đã có cỗ găng; công tác thanh tra, kiểm tra cơ sở kinh doanh dịch vụ, đấu tranh, triệt phá ổ nhóm, điều tra, truy tố, xét xử tội phạm mại dâm đã được thực hiện một cách tích cực, xử lý nghiêm minh các hành vi vi phạm, đặc biệt đối với hành vi mại dâm trẻ em và người chưa thành niên.

- Nhiều mô hình hỗ trợ người mại dâm hoàn lương có hiệu quả được xây dựng, nhân rộng ở các địa phương. Công tác xây dựng xã, phường lành mạnh, không có tệ nạn ma túy, mại dâm được triển khai một cách đồng bộ, có hiệu quả, gắn với cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”; nhiều địa phương đã có chuyển biến mạnh mẽ, giữ vững địa bàn không phát sinh tệ nạn mại dâm, giảm đáng kể số xã, phường trọng điểm về tệ nạn ma túy, mại dâm (số xã, phường không có tệ nạn mại dâm chiếm gần 60% tổng số xã, phường trên toàn quốc).

- Hệ thống tổ chức và cán bộ trong các cơ quan chuyên trách thuộc ngành Lao động - Thương binh và Xã hội, lực lượng công an và các cơ quan phối hợp, tổ công tác liên ngành ngày càng được kiện toàn, nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Một số địa phương đã quan tâm bố trí cán bộ, đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất cho công tác phòng, chống mại dâm. Hệ thống thông tin, số liệu thống kê, báo cáo về phòng, chống mại dâm được thực hiện nền nếp, có độ tin cậy.

- Công tác phối hợp liên ngành phòng, chống mại dâm đã được các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương tăng cường thực hiện tạo nên sự đồng bộ, thống nhất trong triển khai các hoạt động và có hiệu quả. Việc phối hợp với các tổ

chức quốc tế và Liên Hiệp Quốc tại Việt Nam đã góp phần thúc đẩy công tác phòng, chống mại dâm gắn với phòng ngừa, lây nhiễm HIV.

- Công tác chữa trị, phục hồi cho người bán dâm ngày càng được nâng cao, giúp người lâm lõi phục hồi sức khỏe, dạy nghề, tư vấn các kiến thức cần thiết để họ hòa nhập cộng đồng bền vững, tránh tái phạm.

Chương trình phối hợp liên ngành phòng, chống mại dâm trong 5 năm qua đã cơ bản đạt được những mục tiêu đề ra: kiềm chế về tốc độ, hạn chế được phạm vi gia tăng của tệ nạn mại dâm; số tụ điểm mại dâm công cộng đã giảm mạnh (*từ hơn 1.000 tụ điểm mại dâm hoạt động công khai nơi công cộng, đến nay chỉ còn hơn 100 tụ điểm, các địa phương giảm nhiều như: Hà Nội, Vĩnh Phúc, Hòa Bình, Thanh Hoá, Đà Nẵng, Thừa Thiên Huế, thành phố Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Bà Rịa Vũng Tàu, Long An...), nhiều địa phương đã xóa bỏ hoàn toàn tình trạng mại dâm đứng đường, chào mời khách noi công cộng; giảm số đối tượng tham gia hoạt động mại dâm, đặc biệt là mại dâm trẻ em, người chưa thành niên...*

b) *Tuy nhiên, công tác phòng, chống tệ nạn mại dâm thời gian qua còn một số tồn tại, hạn chế cần khắc phục:*

- Công tác chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tệ nạn mại dâm ở một số địa phương còn hạn chế, chưa bám sát các mục tiêu, chỉ tiêu, chưa quản lý tốt địa bàn, thiếu thống nhất trong cấp phép kinh doanh, xử lý vi phạm của cơ quan chức năng. Nhiều địa phương xem nhẹ quản lý địa bàn ở nông thôn, đặc biệt là địa bàn giáp ranh dẫn đến một số tụ điểm mại dâm phức tạp, gây bức xúc trong nhân dân. Chính quyền ở một số cơ sở còn có biểu hiện thiếu kiên quyết, thiếu sự phối hợp chặt chẽ trong xử lý các vụ việc liên quan đến quản lý của nhiều ngành.

- Một số quy định của pháp luật có liên quan đến phòng, chống mại dâm không còn phù hợp nhưng chậm sửa đổi, bổ sung như: pháp luật về phòng, chống mại dâm, Pháp lệnh Xử lý vi phạm hành chính chưa chú trọng đến phòng ngừa và các chế tài xử lý đối với hành vi mua dâm, hành vi liên quan đến mại dâm, lợi dụng hoạt động kinh doanh dịch vụ để tổ chức hoạt động mại dâm...

- Kết quả đạt được trong phòng, chống mại dâm vẫn chưa vững chắc: tệ nạn mại dâm mới giảm ở bìa ngoài, mại dâm trẻ em và vị thành niên vẫn chưa được ngăn chặn triệt để; còn tồn tại; các cơ sở dịch vụ lợi dụng kinh doanh để hoạt động mại dâm diễn ra rất phức tạp; mại dâm nam, mại dâm đồng giới, buôn bán người vì mục đích mại dâm, bóc lột tình dục, mại dâm có yếu tố nước ngoài có chiều hướng gia tăng... Sự xuống cấp về đạo đức, tha hóa nhân cách của một số người, thậm chí có một số cán bộ có chức, có quyền cũng tham gia vào hoạt động mua bán dâm ...

- Công tác tuyên truyền giáo dục chưa phù hợp với từng nhóm đối tượng khác nhau; nhận thức và sự điều chỉnh hành vi của mỗi cá nhân, đều do các giá trị đạo đức, vấn đề bình đẳng giới, phòng ngừa HIV, trách nhiệm xã

hội và gia đình quyết định. Do tác động của công tác truyền thông còn thấp nên nhận thức của một bộ phận cán bộ, đảng viên và người dân trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý chưa đầy đủ, thiếu thống nhất dẫn đến tình trạng có nơi, có lúc để mại dâm tồn tại như một sự thách thức đối với xã hội. Công tác phòng ngừa thông qua lồng ghép các chương trình an sinh xã hội cho các vùng, miền, thành phố, nông thôn trong các nhóm thanh niên, học sinh, sinh viên và lao động di cư, đặc biệt là hỗ trợ phụ nữ, trẻ em gái có hoàn cảnh khó khăn... còn nhiều bất cập.

- Tình trạng lây nhiễm HIV trong cộng đồng từ quan hệ tình dục không an toàn đang có xu hướng gia tăng, đặc biệt với sự xuất hiện của tệ nạn mại dâm nam, mại dâm đồng giới, mại dâm nghiện ma túy. Đây là một nguy cơ tiềm ẩn lây nhiễm HIV rất cao, phải nhìn nhận một cách đầy đủ để có những biện pháp phòng, ngừa phù hợp.

- Nguồn lực cho công tác phòng, chống mại dâm chưa tương xứng với nhiệm vụ được giao. Ngân sách nhà nước cho phòng, chống mại dâm thực hiện theo cơ chế chi thường xuyên từ ngân sách địa phương nên còn hạn chế, nhất là địa phương chưa cân đối được thu chi ngân sách.

2. Mục tiêu, phương hướng và giải pháp về phòng, chống tệ nạn mại dâm trong giai đoạn 2011-2015:

Hội nghị đã thảo luận về mục tiêu, phương hướng và các giải pháp về phòng, chống tệ nạn mại dâm trong giai đoạn 2011-2015 và thống nhất trong thời gian tới, phòng, chống mại dâm phải lấy quan điểm phòng ngừa là chính, đồng thời tập trung thực hiện một số nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm sau đây:

- Đưa Chương trình hành động phòng, chống mại dâm vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội hàng năm với các mục tiêu, chỉ tiêu cụ thể; có cơ chế theo dõi, đôn đốc, kiểm tra thực hiện;

- Tiếp tục rà soát, bổ sung, sửa đổi các văn bản quy phạm pháp luật, tạo khuôn khổ pháp lý đầy đủ, đồng bộ, phù hợp với tình hình thực tiễn, phục vụ cho công tác phòng, chống mại dâm, nghiên cứu xây dựng Luật phòng, chống mại dâm;

- Tăng cường các hoạt động của Ủy ban Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm thông qua việc thực hiện tốt quy chế hoạt động, nâng cao trách nhiệm của từng cơ quan thành viên và tăng cường sự phối hợp liên ngành trong chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ phòng, chống mại dâm;

- Đẩy mạnh hơn nữa các hoạt động truyền thông, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức trong cán bộ, đảng viên và nhân dân trong công tác phòng, chống mại dâm ở các cấp, các ngành và toàn thể xã hội;

- Xây dựng các mô hình hỗ trợ, tạo điều kiện cho người bán dâm được dễ dàng tiếp cận với các dịch vụ xã hội, nhất là dịch vụ can thiệp dự

phòng lây truyền HIV và các bệnh lây truyền qua đường tình dục; giúp đỡ phụ nữ bán dâm giảm thiểu các tổn thương do bị lừa gạt, bạo lực, bóc lột tình dục, hỗ trợ họ tái hòa nhập cộng đồng;

- Nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác phòng, chống mại dâm các cấp, nhất là cán bộ trực tiếp, cán bộ cơ sở, cán bộ và nhân viên công tác xã hội tại Trung tâm và tại cộng đồng nhằm nâng cao hiệu quả công tác này trong thời gian tới. Phát triển và mở rộng hệ thống cung cấp các dịch vụ tư vấn, trợ giúp xã hội, nhất là cấp xã nhằm huy động nhiều hơn sự tham gia của các tổ chức, cộng đồng, cá nhân trong công tác này;

- Tăng cường đấu tranh phòng, chống tội phạm có liên quan tới mại dâm, các đường dây, tổ chức buôn bán phụ nữ, trẻ em vì mục đích mại dâm, bóc lột tình dục. Đẩy mạnh công tác kiểm tra, thanh tra, phát hiện và xử lý đối với các hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống mại dâm;

- Tăng kinh phí cho thực hiện các hoạt động trọng điểm của Chương trình hành động phòng, chống mại dâm giai đoạn 2011 - 2015. Huy động sự tham gia và đóng góp nguồn lực của các tổ chức xã hội, doanh nghiệp và cá nhân cho hoạt động phòng, chống mại dâm, đặc biệt đối với công tác dạy nghề, tạo việc làm, hỗ trợ tái hòa nhập cộng đồng cho người bán dâm;

- Tăng cường hợp tác quốc tế, chú trọng hợp tác với các nước láng giềng, các nước có chung biên giới trong công tác phòng, chống mại dâm; phòng, chống buôn bán người, buôn bán trẻ em vì mục đích bóc lột tình dục; thực hiện các Công ước Liên Hiệp Quốc về xóa bỏ các hình thức phân biệt đối xử chống lại phụ nữ và Quyền trẻ em và các khuyến nghị của Hội nghị toàn cầu năm 2008 về chống bóc lột tình dục trẻ em, người chưa thành niên;

- Chính quyền các cấp cần nâng cao tinh thần trách nhiệm, tăng cường chỉ đạo và tổ chức thực hiện có hiệu quả công tác phòng, chống mại dâm; huy động sức mạnh của hệ thống chính trị và các nguồn lực trong nhân dân, xã hội vào công tác này; đặc biệt chú trọng việc hỗ trợ người hoàn lương trong dạy nghề, vay vốn, tạo việc làm, xoá đói giảm nghèo; không kỳ thị, phân biệt đối xử, nhằm tạo mọi điều kiện và cơ hội cho phụ nữ hoàn lương nhanh chóng tái hòa nhập cộng đồng, tránh tái phạm. Tiếp tục quan tâm đầu tư cho công tác chuyển hoá địa bàn, xây dựng xã, phường lành mạnh không có tệ nạn xã hội;

- Đề nghị Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên tích cực phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, các bộ, ngành liên quan trong việc tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện tốt công tác phòng, chống mại dâm; tăng cường chỉ đạo lồng ghép các nội dung xây dựng xã, phường lành mạnh không có tệ nạn xã hội, giúp đỡ những

người làm lối quay về làm ăn lương thiện với cuộc vận động “*Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư*”.

III. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Để tiếp tục đẩy mạnh công tác phòng, chống tệ nạn mại dâm trong thời gian tới, Hội nghị cũng đã thống nhất một số kiến nghị, đề xuất với Quốc hội, Chính phủ và các Bộ, ngành về các nội dung cụ thể như sau:

1. Về hoàn thiện văn bản quy phạm pháp luật:

- Đề nghị Quốc hội nghiên cứu nâng Pháp lệnh phòng, chống mại dâm thành Luật phòng, chống mại dâm; đồng thời rà soát, bổ sung hoàn thiện hệ thống pháp luật về phòng, chống mại dâm (Pháp lệnh Xử lý vi phạm hành chính, các văn bản hướng dẫn thi hành) theo hướng bổ sung hình thức xử phạt nghiêm khắc đối với người mua dâm; quy định rõ nhiệm vụ, quyền hạn hoạt động của các đoàn, đội kiểm tra liên ngành phòng, chống tệ nạn xã hội để đảm bảo thực hiện đúng theo tinh thần Nghị định số 178/2004/NĐ-CP ngày 15/10/2004 của Chính phủ; xem xét, điều chỉnh khoản 1, Điều 8 Luật Doanh nghiệp về chế tài đối với các doanh nghiệp bị xử lý vi phạm hành chính hoặc hoạt động không đúng chức năng ngành nghề đăng ký kinh doanh trong giấy phép kinh doanh.

- Đề nghị Chính phủ và các Bộ, ngành liên quan nghiên cứu, sửa đổi bổ sung các quy định về phối hợp tiếp nhận đưa người vi phạm ở các địa phương khác về gia đình, cộng đồng để quản lý, giáo dục, chữa bệnh tại nơi cư trú; hướng dẫn việc tiếp nhận, xử lý tổ giác, tin báo về tội phạm và kiến nghị khởi tố của các cơ quan, tổ chức, trong đó có các thông tin liên quan đến hoạt động mại dâm; qui định, hướng dẫn cụ thể tiêu chuẩn, điều kiện kinh doanh một số ngành, nghề nhạy cảm; hướng dẫn quản lý, sử dụng kinh phí chương trình phòng, chống tệ nạn mại dâm...

- Đề nghị Thủ tướng Chính phủ sớm phê duyệt Chương trình hành động phòng, chống mại dâm giai đoạn 2011-2015 để làm cơ sở cho việc xây dựng và triển khai các công tác phòng, chống tệ nạn mại dâm của các bộ, ngành, địa phương.

2. Về công tác chỉ đạo, điều hành:

- Đề nghị các cấp uỷ Đảng và chính quyền, nhất là cấp cơ sở cần quan tâm chỉ đạo và tổ chức thực hiện thường xuyên, đồng bộ các biện pháp nghiệp vụ đi đôi với việc giải quyết tình hình theo từng chuyên đề; tăng cường các đợt đấu tranh, tập trung chỉ đạo đấu tranh ở các địa bàn trọng điểm để điều tra triệt phá, xử lý triệt để các ổ nhóm, đường dây mại dâm liên quan đến người nước ngoài ở thành phố lớn, khu du lịch, khu công nghiệp.

- Có cơ chế và chỉ đạo các cơ quan liên quan (Lao động - Thương binh và Xã hội, Công an, Văn hoá....) phối hợp trao đổi thông tin số liệu, nắm tình hình di biến động của đối tượng hoạt động mại dâm kịp thời để có sự phối hợp tốt hơn trong công tác đấu tranh triệt phá tụ điểm, đường dây hoạt động mại dâm vùng giáp ranh.

- Các cấp, các ngành thường xuyên quán triệt, thực hiện nghiêm túc Chương trình hành động phòng, chống mại dâm giai đoạn 2011 - 2015; tiếp tục thực hiện hiệu quả quy chế, kế hoạch phối hợp liên ngành, phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng trong phòng, chống mại dâm.

3. Về cơ chế chính sách và nguồn lực thực hiện:

- Đề nghị Ngân sách Trung ương hỗ trợ kinh phí phòng, chống mại dâm cho một số tỉnh, thành phố khó khăn, chưa tự cân đối được ngân sách. Các tỉnh, thành phố khác chủ động bố trí kinh phí từ ngân sách địa phương cho công tác phòng, chống mại dâm.

- Chính phủ, các Bộ, ngành cần chú trọng tăng cường nguồn lực, nâng cao năng lực nghiệp vụ chuyên môn, trang bị phương tiện hoạt động và kinh phí cho lực lượng chuyên trách phòng, chống mại dâm ở các cấp. Thực hiện phân công, phân cấp rõ ràng và có cơ chế xử lý trách nhiệm, nhất là ở cơ sở khi để xảy ra tình hình phức tạp về tệ nạn mại dâm. Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác phòng, chống mại dâm các cấp như: kỹ năng tư vấn, tiếp cận đối tượng, kỹ năng thu thập và xử lý thông tin.

Trên đây là kết quả Hội nghị tổng kết 5 năm thực hiện Chương trình phòng, chống mại dâm giai đoạn 2006 - 2010 và mục tiêu, phương hướng, giải pháp giai đoạn 2011 - 2015. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội báo cáo và xin ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Phó TT Trưởng Vĩnh Trọng;
- Các Bộ, ngành thành viên UBQGPCAIDS và TNMT, MD;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Văn Phòng Chính phủ (Vụ KGVX);
- Lưu: VT, CS05.

Nguyễn Thị Kim Ngân